

The background of the entire page is a stylized illustration of a diverse group of women. They are depicted from the chest up, wearing various colored tops (purple, teal, blue, orange, white). Some have long hair, some are wearing headscarves or hijabs. The colors are flat and vibrant, creating a modern, graphic look.

CCV centrum voor
criminaliteitspreventie en
veiligheid

Veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte

Een inventarisatie van beschikbare
maatregelen en initiatieven

Versie 07-01-2026
Ingrid Schuurs

Voorwoord

Het CCV is gevraagd om een overzicht op te stellen van maatregelen die kunnen bijdragen aan het vergroten van de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte. Aanleiding hiervoor zijn de aangrijpende moorden en verkrachtingen van vrouwen in Nederland en het onderzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de vraag of het gebruik van pepperspray moet worden gelegaliseerd. Deze inventarisatie biedt inzicht in de beschikbare opties en interventies die ingezet kunnen worden ter bevordering van zelfbescherming en veiligheid.

Uit de Veiligheidsmonitor (2023) komt naar voren dat vrouwen tussen de 15 en 35 jaar de meeste gevoelens van onveiligheid ervaren. Bij vrouwen tussen de 15 en 25 jaar ervaart 61,2% wel eens onveiligheidsgevoelens in het algemeen. Bij mannen is dat percentage 27,4%. Bij vrouwen tussen de 25 en 35 jaar voelt 52% zich wel eens onveilig. Bij mannen gaat het om 29,9%.

De focus van dit overzicht ligt op maatregelen die momenteel al door de overheid of marktpartijen worden aangeboden en toegepast. Het gaat hierbij nadrukkelijk om middelen en initiatieven gericht op persoonlijke veiligheid en zelfbescherming, niet om maatregelen die betrekking hebben op de inrichting van de openbare ruimte of op de aanpak van mensen met kwade bedoelingen.

Deze inventarisatie is niet uitputtend, maar moet gezien worden als een dynamisch document dat voortdurend kan worden geactualiseerd.

Inhoud

1	Overzicht van de maatregelen en interventies	4
	Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte	4
	Preventieve maatregelen die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen	4
	Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie	4
	Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie	4
2	Uitwerking	5
	Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte	5
	Preventieve interventies die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen	7
	Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie	8
	Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie	13
3	Wat wordt er in de praktijk ingezet in Nederlandse gemeenten om de veiligheid van vrouwen te vergroten?	14
4	Bronnen	16
	Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte	16
	Preventieve maatregelen die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen	17
	Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie	17
	Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie	18

1 Overzicht van de maatregelen en interventies

Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte

- Voordat je vertrekt je locatie delen met je contactpersoon. Bijv. via Whatsapp, 'Vind mijn apparaat' app (Android) en 'Zoek mijn' app (iPhone).
- Probeer samen te fietsen/lopen.
- Wacht op een taxi op een plek waar veel mensen zijn.
- Neem routes langs doorgaande wegen, waar meer sociale controle kan plaatsvinden.
- Kies voor routes die goed verlicht zijn, waar je zichtbaar bent voor de omgeving en/of overig verkeer, routes met verkeerscamera's enz.
- Als je je auto parkeert in een garage, zet de auto dan achteruit in het parkeervak, zodat je beter overzicht hebt en makkelijker weg kunt rijden.

Preventieve maatregelen die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen

- Toegang tot veilig vervoer voor vrouwen door vrouwen (bijv. taxiservice Divaride, Staxi en Her Way).
- Bellen met een bekende of vrijwilliger die "telefonisch met je meefietst".
- Stop Intimidatie App om hotspots in beeld te krijgen.

Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie

- De 112NL app
- Alarmnummer 112
- SOS-melding via mobiel
- Een digitaal horloge, of armband dat een alarm uitzendt
- Geluidsalarm
- Zelfverdedigingssprays
- Zelfverdedigingslessen
- Haarspray, deodorantspray en pleisterspray
- Tactische zaklamp
- Tactische pen
- Kubotan sleutelhanger

Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie

- Signal for help
- Ask for Angela

2 Uitwerking

Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte

a. Voordat je vertrekt je locatie delen met je contactpersoon, zodat zij je onderweg kunnen volgen. Bijv. via Whatsapp, 'Vind mijn apparaat' app (Android) en 'Zoek mijn' app (iPhone).

Voordelen

- Je contactpersoon weet waar je bent en kan sneller hulp inschakelen als er iets misgaat of je onverwacht offline raakt.
- Gemoedsrust voor jezelf en anderen.
Het kan rust geven, vooral bij reizen in het donker of door onbekende gebieden zowel voor jou als voor degene die je locatie volgt.

Nadelen

- Schijnveiligheid. Het delen van je locatie kan een gevoel van veiligheid geven, maar voorkomt geen incidenten. Het is een hulpmiddel, geen garantie.
- Je geeft persoonlijke locatiegegevens prijs. Die informatie kan gevoelig zijn als die in verkeerde handen komt of niet goed beveiligd is.

b. Probeer samen te fietsen/lopen

Voordelen

- Grotere Veiligheid. Samen reizen verkleint de kans op incidenten en kan afschrikwekkend werken voor mogelijke mensen met kwade bedoelingen.
- Sociale steun. In geval van een vervelende situatie of angstgevoelens onderweg, biedt een reisgenoot directe emotionele en praktische steun.

Nadelen

- Niet altijd haalbaar. Het is niet voor iedereen mogelijk om samen te reizen, bijvoorbeeld door verschillende werktijden, woonlocaties of persoonlijke omstandigheden.
- Verantwoordelijkheid bij het slachtoffer. Het kan de indruk wekken dat degene die alleen reist meer risico neemt, of zelf verantwoordelijk is voor wat hem of haar overkomt.

c. Wacht op een taxi op een plek waar veel mensen zijn.

Voordelen

- Meer sociale veiligheid. Aanwezigheid van anderen kan afschrikwekkend werken voor mensen met kwade bedoelingen en biedt meer kans op hulp bij een incident.
- Zichtbaarheid en toezicht. Drukke plekken hebben vaak meer verlichting, bewakingscamera's of sociale controle, wat de kans op onveilige situaties verkleint.

Nadelen

- Niet altijd mogelijk. In rustige gebieden of op late tijdstippen zijn er soms geen drukke plekken beschikbaar om te wachten.
- Schijnveiligheid. Ook op drukke plekken kunnen incidenten plaatsvinden, zeker als omstanders niet ingrijpen of als de situatie snel escaleert.

d. Neem routes langs doorgaande wegen, waar meer sociale controle kan plaatsvinden.

Voordelen

- Meer sociale controle. Drukke wegen bieden meer kans op zichtbaarheid, hulp van voorbijgangers en cameratoezicht, wat preventief kan werken tegen geweld of intimidatie
- Beter verlichting en bereikbaarheid. Doorgaande wegen zijn vaak beter verlicht en makkelijker bereikbaar voor hulpdiensten, wat de veiligheid vergroot.

Nadelen

- Beperkte keuzevrijheid. Niet iedereen woont of beweegt zich in de buurt van doorgaande wegen, waardoor dit advies niet altijd praktisch uitvoerbaar is.
- Verantwoordelijkheid bij het slachtoffer. Net als bij andere preventieve adviezen kan het impliceren dat degene die een rustigere route kiest meer risico neemt, wat kan bijdragen aan een gevoel van schuld of beperking in de bewegingsvrijheid.

e. Kies voor routes die goed verlicht zijn, waar je zichtbaar bent voor de omgeving en/of overig verkeer, routes met verkeerscamera's enz.

Voordelen

- Verhoogde zichtbaarheid en veiligheid
Goed verlichte routes en zichtbaarheid voor anderen verkleinen de kans op incidenten en vergroten de kans op hulp bij noodsituaties.
- Preventieve werking van toezicht.
Verkeerscamera's en sociale controle kunnen afschrikwekkend werken voor potentiële mensen met kwade bedoelingen en helpen bij het achteraf reconstrueren van gebeurtenissen.

Nadelen

- Beperkte keuzevrijheid. Niet iedereen woont of beweegt zich in de buurt van doorgaande wegen, waardoor dit advies niet altijd praktisch uitvoerbaar is.
- Verantwoordelijkheid bij het slachtoffer.
Het kan impliceren dat degene die een rustigere route kiest meer risico neemt, wat kan bijdragen aan een gevoel van schuld of beperkingen in de bewegingsvrijheid.

f. Als je je auto parkeert in een garage, zet de auto dan achteruit in het parkeervak, zodat je beter overzicht hebt en makkelijker kunt weggrijden.

Voordelen

- Sneller en veiliger vertrek. Achteruitparkeren zorgt ervoor dat je bij vertrek direct goed zicht hebt op de omgeving, wat veiliger is — vooral in onoverzichtelijke of drukke garages.
- Meer controle bij noodsituaties. In geval van een incident of onveilig gevoel kun je sneller weggrijden zonder eerst te moeten manoeuvreren.

Nadelen

- Moeilijker voor sommige bestuurders. Niet iedereen voelt zich comfortabel bij achteruit inparkeren, wat stress of foutjes kan veroorzaken — zeker in krappe parkeervakken.
- Geen garantie op veiligheid. Hoewel het overzicht verbetert, voorkomt het geen incidenten in de garage zelf. De omgeving blijft een risicofactor.

Preventieve interventies die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen

a Toegang tot veilig taxivervoer voor vrouwen door vrouwen

Voordelen:

- Veel vrouwen voelen zich veiliger bij een vrouwelijke chauffeur, vooral 's avonds of na negatieve ervaringen met mannelijke chauffeurs.
- Vermindert risico op ongewenst gedrag of intimidatie.

Nadelen:

- Deze service heeft (nog) geen landelijk dekking.
- Er zijn (nog) niet genoeg vrouwelijke taxichauffeurs.

b Bellen met een bekende of vrijwilliger die 'telefonisch met je meefietst'

Voordelen:

- Mensen met kwade bedoelingen zullen minder snel iets proberen als ze denken dat je in contact staat met iemand die kan helpen of alarm kan slaan.
- De persoon aan de telefoon kan direct hulp inschakelen als er iets gebeurt.

Nadelen:

- De persoon aan de telefoon kan niet fysiek ingrijpen als je bijvoorbeeld wordt aangevallen, valt of onwel raakt. Ze kunnen alleen hulp inschakelen op afstand, wat tijd kost.
- Tenzij je je locatie actief deelt via een app, weet de persoon aan de lijn niet precies waar je bent.

c Stop Intimidatie App

De app is ontwikkeld om burgers in staat te stellen ongewenst gedrag in de openbare ruimte (ook bij bushaltes en op het treinperron) snel, veilig en anoniem te melden bij de gemeente.

Voordelen:

- Je kunt anoniem melding maken van straatintimidatie, zoals naroeppen, sissen, achtervolgen of aanraken. Dit verlaagt de drempel om incidenten te rapporteren, vooral voor mensen die geen aangifte durven doen.
- De app werkt in alle Nederlandse gemeenten en stuurt meldingen door naar de juiste afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van de gemeente waar het incident plaatsvond.

Nadelen:

- De app is bedoeld voor een melding, niet voor noodhulp.
- Je bent afhankelijk van de gemeente of die opvolging geeft aan de melding.

Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie**a De 112NL app**

De 112NL-app is een officiële app van de Nederlandse overheid, ontwikkeld door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) in samenwerking met de politie, brandweer, ambulance en Koninklijke Marechaussee. Via deze app worden bij een melding automatisch de gegevens gestuurd naar de meldkamer die de gebruiker vooraf al heeft ingevuld.

Voordelen:

- Met de 112NL app hoef je niet te bellen en kun je met één druk op de knop je locatie en gegevens sturen naar de meldkamer en kun je gebruikmaken van een chatfunctie.
- De gebruiker kan direct met een knop aangeven welke hulpdienst nodig is als je niet in de gelegenheid bent om te spreken.

Nadelen:

- De politie benadrukt dat je de app vooraf moet downloaden en instellen (zoals het invullen van je gegevens en het geven van toestemming voor locatiegebruik), zodat deze klaar is voor gebruik in een noodsituatie. Dit betekent dat de app niet direct bruikbaar is zonder voorbereiding, wat in een acute situatie een nadeel kan zijn als je dit nog niet hebt gedaan. De app stuurt je locatie alleen door als je daar expliciet toestemming voor hebt gegeven. Zonder deze toestemming ontvangt de meldkamer je locatie niet automatisch.
- De politie waarschuwt dat testen van de app zonder noodsituatie strafbaar is, omdat het om een echt noodnummer gaat. Dit kan verwarrend zijn voor gebruikers die de app willen uitproberen.

b Alarmnummer 112

Het alarmnummer voor spoedeisende hulp. Bijvoorbeeld bij dringend medische hulp, brand of misdrijf. Achter het alarmnummer 112 in Nederland zitten speciaal opgeleide professionals die werken in regionale meldkamers.

Voordelen:

- Je komt direct in contact met een meldkamer die snel de juiste hulpdiensten kan sturen.
- De centralist blijft meestal aan de lijn en geeft instructies om veilig te blijven tot hulp arriveert.

Nadelen:

- In paniek, bij verwonding of als je niet kunt praten, kan het lastig zijn om duidelijk te communiceren (tenzij je de 112NL app gebruikt).
- Hoewel de locatie automatisch wordt gedeeld via Advanced Mobile Location (AML), is deze techniek minder nauwkeurig in gebouwen, tunnels of gebieden met slechte ontvangst. De centralist vraagt daarom altijd ook naar je locatie.

c SOS-melding via mobiel

Kan je instellen op je mobiele telefoon. Je kan de SOS-functie activeren bijvoorbeeld door meerdere keren op de aan/uit-knop te drukken wanneer je je onveilig voelt of in een noodsituatie terechtkomt.

Voordelen:

- Je telefoon stuurt een bericht met je locatie naar je noodcontacten.
- Soms wordt automatisch 112 gebeld (afhankelijk van je instelling).

Nadelen:

- Het alarm gaat vaak eerst naar contactpersonen, niet direct naar 112.
- Sommige SOS-functies vereisen meerdere handelingen (bijv. knopcombinaties), wat in paniek lastig kan zijn.

d Een digitaal horloge of armband dat een alarm uitzendt

Snelle alarmering bij noodsituaties. Denk hierbij aan persoonsalarmering (armband, horloge). Veel smartwatches (zoals Apple Watch, Samsung Galaxy Watch, Garmin) of bijv. de safelet-armband hebben een ingebouwde SOS-functie waarmee je met een druk op de knop hulp kunt inschakelen. Je kunt het alarm activeren met of zonder geluid. Het horloge of armband stuurt direct een melding naar een alarmcentrale of vooraf ingestelde vertrouwenspersonen.

Voordelen:

- Een stil alarm kan onopvallend worden geactiveerd, wat handig is in bedreigende situaties.
- Automatische locatiebepaling. Je GPS-locatie wordt automatisch meegestuurd als je je alarm activeert.

Nadelen:

- Niet alle horloges of armbanden zijn gecertificeerd voor directe noodoproepen naar 112. Sommige modellen zijn alleen geschikt voor communicatie met apps of

meldkamers van commerciële aanbieders. Er kan vertraging ontstaan als de situatie eerst beoordeeld moet worden.

- Beperkte nauwkeurigheid van GPS-locatie. In gebouwen, tunnels of gebieden met slechte ontvangst kan de locatie onnauwkeurig zijn.

e Geluidsalarm

Een schrill alarm is een alarm dat een hard, scherp en doordringend geluid maakt om snel aandacht te trekken. Het wordt vaak gebruikt in noodsituaties of als waarschuwingssignaal. Denk hierbij ook aan een fluitje.

Voordelen:

- Het plotselinge, harde geluid (vaak tot 130 decibel) kan een aanvaller laten schrikken en doen vluchten.
- Het verstoort de situatie en trekt de aandacht van omstanders, wat ongewenst is voor iemand met kwade bedoelingen.

Nadelen:

- Hoewel het alarm luid is, is er geen zekerheid dat omstanders reageren of dat hulp snel komt, zeker in afgelegen of stille gebieden.
- Een aanvaller kan agressiever worden als hij schrikt of zich bedreigd voelt door het alarm.

f Zelfverdedigingssprays

Zelfverdedigingssprays zoals X-Marker en Tijdelijke Identificatie Waarschuwingssprays (TIW)-sprays zijn alleen toegestaan voor gebruik in noodsituaties en mogen geen letsel veroorzaken. Het zijn zelfverdedigingsmiddelen die een kleurstof achterlaten die een aanvaller herkenbaar maken. De X-marker bevat een blauwe kleurstof die zich hecht aan huid en kleding en tot drie dagen zichtbaar blijft, zelfs na wassen. De TIW-spray bevat een rode kleurstof.

Voordelen:

- Dit maakt het makkelijker voor de politie om de aanvaller op te sporen.
- Veel potentiële aanvallen willen niet herkenbaar zijn. De wetenschap dat ze gemarkeerd worden, kan hen afschrikken van verdere actie.

Nadelen:

- Je moet goed richten en binnen 1 tot 3 meter van de aanvaller staan om de spray effectief op de aanvaller te krijgen. In een stressvolle situatie of bij wind is dat niet altijd makkelijk.
- Sommige aanvallen laten zich niet afschrikken door kleurstof.

g Zelfverdedigingslessen

Populaire sporten voor zelfverdediging zijn onder andere Krav Maga, Brazilian Jiu-Jitsu (BJJ), Muay Thai, Aikido, Judo, Karate en Taekwondo. De training helpen om zelfverzekerder te worden, beter om te gaan met pesten en gevaarlijke situaties te herkennen. Zo wordt de kans verkleint op slachtofferschap.

Voordelen:

- Door een zelfverdedigingstraining leer hoe je je grenzen stelt, voor jezelf opkomt en assertief reageert.
- Je oefent lichaamstaal, stemgebruik en fysieke technieken (zoals loskomen uit een greep).

Nadelen:

- In echte noodsituaties kan het moeilijk zijn om geleerde technieken toe te passen, zeker onder stress.
- Een goede training kost tijd, geld en energie – vaak meerdere sessies. Niet iedereen heeft daar ruimte voor.

Juridisch aandachtspunten

De volgende voorbeelden met een * (h, i, j en k) mag je legaal bij je dragen. Maar als zo'n voorwerp wordt ingezet tijdens een conflict, kan het tóch als een wapen worden gezien.

Het gaat dus niet alleen om het voorwerp zelf, maar vooral om de context waarin je het bij je hebt of gebruikt. In de verkeerde context kan zelfs een alledaags voorwerp worden aangemerkt als een wapen volgens de Wet Wapens en Munitie. Bijvoorbeeld als het gebruikt wordt om te dreigen of letsel toe te brengen, of als dat redelijkerwijs zo lijkt.

h Haarspray, deodorant, pleisterspray*

Het gebruik van deze middelen mag alleen als het gaat om een noodweer situaties, waarbij je jezelf moet verdedigen als er direct geweld tegen je wordt gebruikt. Als je het bewust inzet als aanvalsmiddel, buiten een noodsituatie, kan dat strafbaar zijn.

Voordelen:

- De sprays kan bij direct contact met de ogen of gezicht irritatie veroorzaken, waardoor een aanvaller mogelijk schrikt of zich terugtrekt. Dit kan je een paar seconden geven om weg te komen of hulp in te roepen.
- Het zijn producten die je makkelijk in je tas kunt meenemen.

Nadelen:

- Bij verkeerd gebruik kun je jezelf of omstanders schaden, bijvoorbeeld door inademing of oogirritatie.
- In sommige gevallen kan het gebruik van sprays als wapen juridische gevolgen hebben, afhankelijk van de situatie en intentie.

i Tactische zaklamp*

Het felle licht kan een aanvaller desoriënteren. Produceert een zeer fel licht (vaak >1000 lumen)

Voordelen:

- Het kan een aanvaller tijdelijk verblinden of desoriënteren en kan de aandacht trekken van anderen.
- Compact en stevig – kan gebruikt worden als slagwapen in noodsituaties (binnen de grenzen van de wet).

Nadelen:

- In bepaalde situaties (bijvoorbeeld bij controle door politie of beveiliging) kan dit vragen oproepen over de intentie van het gebruik.
- Hoewel het licht fel is, is het niet altijd voldoende om een aanvaller af te schrikken. Het kan wel omstanders waarschuwen dat er iets aan de hand is.

j Tactische pen*

Je mag een tactische pen gebruiken voor zelfverdediging, maar alleen onder strikte voorwaarden. De tactische pen valt in Nederland in een grijs juridisch gebied: het is geen verboden wapen zolang het primair een schrijfinstrument is en niet speciaal ontworpen is om letsel toe te brengen. Je mag de pen gebruiken bij een aanval om te ontsnappen of om af te weren.

Voordelen:

- Ziet eruit als een gewone pen.
- Valt meestal niet onder de Wet wapens en munitie, zolang hij primair bedoeld is om mee te schrijven.

Nadelen:

- Zonder training kan het gebruik ineffectief of zelfs gevaarlijk zijn en je moet dicht bij de aanvaller zijn om hem te gebruiken, wat risicovol is.
- Bij controle door politie of beveiliging kan hij worden gezien als een potentieel slagwapen, vooral als hij een scherpe punt heeft.

k Kubotan sleutelhanger*

Het is een klein, cilindervormig voorwerp, dat eruitziet als een pen of een korte staaf en wordt meestal aan een sleutelbos gedragen. Een kubotan is in Nederland niet expliciet verboden, maar de legaliteit hangt af van het ontwerp, het gebruik en de context waarin je hem bij je draagt.

Voordelen:

- Je kunt ermee druk uitoefenen op kwetsbare plekken (zoals handen, armen, sleutelbeen).
- Basisgebruik is eenvoudig aan te leren. Er zijn online tutorials en cursussen beschikbaar.

Nadelen:

- Om effectief te zijn, moet je weten hoe en waar je hem gebruikt (bijvoorbeeld op drukpunten).
- Je moet dicht bij de aanvaller zijn om de kubotan te gebruiken, wat risicovol kan zijn in een fysieke confrontatie.

Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie

a. Signal for help

Dit gebaar is ontwikkeld door de Canadian Women's Foundation en wordt wereldwijd gebruikt om in stilte aan te geven dat je in gevaar bent, bijvoorbeeld bij huiselijk geweld, intimidatie of ontvoering. Handpalm naar voren, vouw je duim op je handpalm en sla je vingers om je duim heen. Met dit handgebaar kan je in stilte duidelijk maken dat iemand je moet helpen.

Voordelen:

- Je kunt zonder woorden aangeven dat je hulp nodig hebt.
- Het gebaar is onopvallend voor de aanvaller, maar herkenbaar voor mensen die weten wat het betekent. Het gebaar wordt gebruikt in meer dan 45 landen.

Nadelen:

- Het gebaar is nog niet algemeen bekend.
- Als omstanders het niet herkennen, kan je geen hulp krijgen, ondanks je signaal. Zelfs als iemand het gebaar herkent, is er geen garantie dat die persoon weet wat te doen of durft in te grijpen.

b. Ask for Angela

Vraag in een uitgaansgelegenheid aan de bar om Angela. Op dat moment zal iemand van de uitgaansgelegenheid een taxi of de politie voor je bellen. En ze helpen je ongemerkt naar buiten te gaan.

Voordelen:

- Je kunt zonder uitleg aan het barpersoneel laten weten dat je hulp nodig hebt door simpelweg te vragen: "Is Angela hier vanavond?".
- Dit voorkomt escalatie en stelt het personeel in staat om snel en onopvallend te handelen.

Nadelen:

- Niet alle horecagelegenheden doen mee of hebben hun personeel goed geïnstrueerd.
- Als het personeel het codewoord niet herkent, kan je melding genegeerd of verkeerd geïnterpreteerd worden.

3 Wat wordt er in de praktijk ingezet in Nederlandse gemeenten om de veiligheid van vrouwen te vergroten?

Er is contact gezocht met gemeenten die aangesloten zijn bij het Landelijk Netwerk Veilig Uitgaan. Het onderwerp heeft in alle gemeenten de aandacht. Hierbij een lijst met interventies die worden ingezet:

- **De Stop intimidatie app**

[Stop Intimidatie app - Werkt in iedere gemeente - Platform OOV](#)

- **Training**

Training van horecapersoneel horeca stewards (SfeerBeheer), jeugdwerkers en BOA's rondom straatintimidatie.

[Voorlichting veilig uitgaan - Het CCV](#)

- **Awareness teams**

Dit zijn teams in de horeca die getraind zijn om de sociale veiligheid te waarborgen door op te treden tegen discriminerend en intimiderend gedrag, en door ondersteuning te bieden aan gasten die zich onveilig voelen.

[Over — IVY Foundation](#)

- **Campagnes over straatintimidatie**

Een grote campagne met carnaval.

['Nie graaje, mar zwaaje!': nieuwe campagne moet straatintimidatie tijdens carnaval verdrijven](#)

- **Veilig tot het eindje**

Jongeren worden gestimuleerd om na het stappen samen terug naar huis te fietsen.

[Samen naar huis fietsen na stapavond: 'Anders voel ik me niet veilig' - Omroep Brabant](#)

- **Presentatie straatintimidatie tijdens het VIOS (Veilig in en om scholen)**

Overleg van basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Daarbij is ook de lesmodule straatintimidatie (ontwikkeld door de gemeente Utrecht) onder de aandacht gebracht.

[Utrechtse lesmodule over straatintimidatie krijgt landelijk vervolg | gemeente Utrecht](#)

- **Het programma Veilige Steden van Movisie in opdracht van J&V**

Straatintimidatie en veilig uitgaan.

[Steeds meer gemeenten pakken straatintimidatie aan - Veilige Steden](#)

- **Campagne 'Wat doe jij?'**

Deze campagne is vanaf september 2025 zichtbaar in de stad en richt zich op omstanders van straatintimidatie, mensen die straatintimidatie zien gebeuren. Wat kun je doen wanneer jij omstander bent? En hoe doe je dat op een veilige manier?

https://www.denhaag.nl/nl/veiligheid/stop-sstraatintimidatie/?utm_source=alias&utm_medium=offline&utm_campaign=wa_tdoejij

- **Boulevard- en horecastewards**

Deze stewards van stichting MEION werken in de zomer op Scheveningen en in de nacht in het centrum. Deze stewards zijn er om het gevoel van veiligheid te

vergoten en straatintimidatie te voorkomen. Ze beantwoorden vragen, geven hulp en waarschuwen bezoekers.

[Horecastewards - Stichting MEION](#)

■ **Psst, hé schatje**

Deze expositie was in juli 2025 op de Scheveningse boulevard. Bezoekers hoorden echte verhalen en werden aangesproken door acteurs. Op deze manier ervaaarden bezoekers hoe straatintimidatie voelt. Aansluitend was er een gesprek tussen de bezoekers en een expert over wat ze meemaakten. Bijvoorbeeld om te leren wat iemand zelf kan doen tegen straatintimidatie.

[Beleef "Psst, hé schatje -](#)

■ **Veilig nachtleven**

Het nachtleven in de stad moet aantrekkelijk en veilig zijn voor iedereen. Daarom is het Haags Nachtpact gestart. Ondernemers werken samen met duidelijk afspraken over de huisregels, volgen een Safer Clubbing training en werken met horecastewards.

[KHN | Training Safer Clubbing](#)

■ **Training omstandersinterventie**

Organisatie Fairspace geeft de workshop omstandersinterventie bij verschillende studentenverenigingen in de stad. Daar leren studenten hoe ze iemand kunnen aanspreken op intimiderend gedrag en hoe ze iemand die wordt lastiggevallen kunnen helpen.

[Omstandersinterventie training - Fairspace](#)

■ **Start van de pilot "Safe space"**

Zoals de naam zegt is dit een fysieke locatie waar personen naartoe kunnen (zelf of via verwijzing van horeca stewards of politie etc.) met kleine en grotere hulpvragen, waaronder straatintimidatie.

[Safe'R Spot: een veilige haven voor uitgaanspubliek in Rotterdam - Het CCV](#)

■ **Dialoogtafels**

Een gemeente gaat allerlei partijen uitnodigen, zoals: de raad, jeugdraad, mensen uit het onderwijs, studentenverenigingen, horeca, communicatiespecialisten, politie, handhaving, Dolle Mina's. De rode lijn door deze dialoogtafels wordt: mannen en jongens als deel van de oplossing.

■ **Inzetten van Goodbye hosts en bike buddies**

Dit is gedaan tijdens de ADE in Amsterdam. Na afloop van het feest zorgde de Goodbye host er bijv. voor dat mensen veilig in hun taxi komen. Deze host lette bewust op mensen die alleen vertrokken tijdens rustigere momenten. De bike buddies fietsten mee van de feestlocatie naar het pontje richting het Centraal station, zodat vrouwen niet alleen hoefden te fietsen.

[Bike buddies en goodbye host om ADE-bezoekers veilig thuis te laten komen](#)

[Er worden nog andere initiatieven ontwikkeld:](#)

- Het organiseren van een verzamelpunt om samen naar huis te fietsen.
- Opzet van een 'veilig over straat aanpak' (VOS-aanpak), dat is gericht op het aanpakken van (gevoelsmatig) onveilige plekken.

4 Bronnen

Bewust gedrag inzetten om je veiliger te voelen en te zijn in de openbare ruimte

Voordat je vertrekt je locatie delen met je contactpersoon. Bijv. via Whatsapp, 'Vind mijn apparaat' app (Android) en 'Zoek mijn' app (iPhone).

- <https://safetyned.org/veilig-online/veiligheid-en-locatie/algemene-locatieveiligheid/>
- [Deze opties voor locatie delen zijn er: zo kunt u iemand \(voor diens veiligheid\) volgen via uw mobiel - MAX Vandaag](#)

Probeer samen te fietsen/lopen.

- <https://vvn.nl/blijf-veilig-onderweg/fiets/verkeersregels/fietsen-groep>
- <https://www.veiligheid.nl/>
- <https://www.fietsersbond.nl/>

Wacht op een taxi op een plek waar veel mensen zijn.

- <https://hetccv.nl/themas/veilige-woon-leefomgeving/veiligheidsbeleving/>
- <https://expertisecentrumsocialeveiligheid.nl/>
- [Toolkit Werken aan sociale veiligheid \[MOV-177812-0.4\].pdf](#)

Neem routes langs doorgaande wegen, waar meer sociale controle kan plaatsvinden.

- <https://www.veiligheid.nl/themas/verkeersveiligheid/achtergrond/onderzoek-en-advies>
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/verkeersveiligheid/maatregelen-verkeersveiligheid>

Kies voor routes die goed verlicht zijn, waar je zichtbaar bent voor de omgeving en/of overig verkeer, routes met verkeerscamera's enz.

- <https://swov.nl/nl>
- <https://www.veiligheid.nl/themas/verkeersveiligheid/achtergrond/onderzoek-en-advies>

Als je je auto parkeert in een garage, zet de auto dan achteruit in het parkeervak zodat je beter overzicht hebt en makkelijker weg kunt rijden.

- [Dé ultieme gids voor perfect achteruit inparkeren](#)

Preventieve maatregelen die ingezet kunnen worden om een confrontatie te voorkomen

Veilig taxivervoer voor vrouwen

- [Divaride](#)
- www.staxi.nl
- herwaytaxi.nl

Handsfree bellen met een bekende of vrijwilliger die 'telefonisch met je meefietst'

- [De meefietslijn - Fietzersbond](#)

Stop Intimidatie App

- [Stop Intimidatie app - Werkt in iedere gemeente - Platform OOV](#)

Middelen die in Nederland ingezet kunnen worden tijdens een confrontatie

De 112NL app

- [Informatie over de 112NL app | politie.nl](#)

Alarmnummer 112

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/alarmnummer-112/vraag-en-antwoord/wat-gebeurt-er-als-ik-alarmnummer-112-bel>
- <https://www.politie.nl/onderwerpen/contact-met-112.html>

SOS-melding via mobiel

- [Hoe stel je de SOS-functie op je smartphone in? | KPN](#)
- <https://www.politie.nl/informatie/hoe-kan-ik-112-noodoproep-sturen-met-mijn-smartphone.html>
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/alarmnummer-112/vraag-en-antwoord/wat-gebeurt-er-als-ik-alarmnummer-112-bel>

Een digitaal horloge, of armband dat een alarm uitzendt

- <https://www.politie.nl/informatie/wat-is-de-rol-van-een-pac-of-vtc-bij-een-overval.html>
- <https://www.politie.nl/informatie/als-ik-112-bel-hoe-weet-de-alarmcentrale-mijn-locatie.html>
- [Check je gezondheid op je smartwatch](#)
- <https://www.consumentenbond.nl/>
- <https://www.safelet.com/>

Geluidsalarm

- <https://www.veiligheid.nl/themas/gehoorschadepreventie/achtergrond/wat-te-hard>
- <https://www.consumentenbond.nl/smartwatch/producten/smartwatch-met-valdetectie>
- <https://www.politie.nl/informatie/er-wordt-geweld-tegen-mij-gebruikt.-wat-mag-ik-doen-om-mezelf-te-verdedigen.html>

Zelfverdedigingssprays

- [Voel je je bedreigd of onveilig? Dit moet je weten over zelfverdediging en pepperspray | Radar](#)

Zelfverdedigingslessen

- [Er wordt geweld tegen mij gebruikt. Wat mag ik doen om mezelf te verdedigen? | politie.nl](#)
- [Met deze sporten kun je trainen voor zelfverdediging - SportsMania.nl](#)
- [IKMF Nederland | Zelfverdediging en weerbaarheid voor vrouwen](#)

Haarspray, deodorant, pleisterspray*

- <https://www.politie.nl/informatie/er-wordt-geweld-tegen-mij-gebruikt.-wat-mag-ik-doen-om-mezelf-te-verdedigen.html>
- [Voel je je bedreigd of onveilig? Dit moet je weten over zelfverdediging en pepperspray | Radar](#)

Tactische zaklamp*

- [Er wordt geweld tegen mij gebruikt. Wat mag ik doen om mezelf te verdedigen? | politie.nl](#)
- [Voel je je bedreigd of onveilig? Dit moet je weten over zelfverdediging en pepperspray | Radar](#)

Tactische pen*

- [Er wordt geweld tegen mij gebruikt. Wat mag ik doen om mezelf te verdedigen? | politie.nl](#)

Kubotan sleutelhanger*

- [Er wordt geweld tegen mij gebruikt. Wat mag ik doen om mezelf te verdedigen? | politie.nl](#)

Interventies om omstanders te waarschuwen tijdens een confrontatie

Signal for help

- [Signal for Help - Women's Funding Network](#)

Ask for Angela

- <https://pers.bnnvara.nl/voel-je-je-niet-veilig-tijdens-het-uitgaan-vraag-naar-angela/>
- [KHN | Veiligheid](#)
- [Zeg 'Angela' tegen de barman en hij schiet je te hulp bij seksuele intimidatie](#)